

COMUNICAT CONSELL DE GOVERN DE COLGEOCAT

Saurins que no fallen mai! Quina informació es transmet.

Darrerament ens estem acostumant a llegir les notícies de diferents mitjans de comunicació que expliquen casos d'èxit en la recerca d'aigua. En aquestes informacions saurins de diferents menes, amb diferents tècniques manifesten haver trobat quantitats d'aigua que resolen problemes d'abastament en situacions diverses. Fins i tot, recentment hem llegit un article on un saurí tenia la capacitat de trobar aigua sense visitar el terreny.

Curiosament ningú, ni els mitjans informatius, ni els usuaris afectats, expliquen les situacions en les quals els "saurins" han fracassat amb les seves prediccions. Això transmet a la ciutadania que llegeix aquests articles una falsa percepció de la realitat, fins al punt de que es pot pensar que aquestes metodologies són infal·libles. I que segur que es trobarà aigua en qualsevol lloc.

Si només s'expliquen els casos d'èxit i no la totalitat de les situacions s'està confonent a l'opinió pública. No són poques les situacions en que després d'haver passat un "saurí" que ha fracassat i es recorre a un geòleg que llavors dona l'explicació científica del que s'ha trobat.

L'aigua subterrània no és només una qüestió de quantitat.

Un altra paradigma que transmeten els "saurins" és la quantitat d'aigua trobada. Volums que sembla que podrien solucionar la sequera, com si només fos important la quantitat d'aigua. La qualitat de l'aigua subterrània és avui un aspecte absolutament determinant en l'ús d'aquest recurs. La normativa fixa concentracions de substàncies que depenen de l'ús de l'aigua. Poc o res diuen els saurins sobre aquest aspecte.

Qui té la responsabilitat sobre la ubicació d'un pou?

Per accedir a l'aigua subterrània es necessita executar una actuació de perforació en el subsol, amb l'autorització de l'administració hidràulica, l'Agència Catalana de l'Aigua. Amb aquest sondeig es travessen els materials geològics que interpretats correctament permeten conèixer la seva viabilitat per trametre aigua i eventualment la seva qualitat. Un disseny correcte del pou amb profunditat, zones de captació i zones aïllades s'ha de basar en criteris geològics per tal d'evitar situacions indesitjables, com les següents:

- Comunicació de diferents nivells aquífers que pot implicar la comunicació d'aigües subterrànies amb diferents qualitats i que pot provocar la contaminació d'aquífers.
- Profunditats de pous excessives que provoquen costos innecessaris i poden provocar l'aflorament d'aigües salines cap nivells superiors de bona qualitat.
- Risc d'afecció a pous o fonts preexistents que poden provocar la reducció d'altres cabals o assecament de fonts.

Una qüestió clau és qui té la responsabilitat sobre les afeccions i efectes provocats per una incorrecta ubicació i profunditat d'un pou. Sembla clar que qui situa el pou i dona una profunditat n'hauria de tenir responsabilitat sobre els treballs que estan realitzant.

La Geologia i hidrogeologia són les ciències que estudien les aigües subterrànies.

Els professionals de la geologia i de l'enginyeria i, en concret, la especialitat d'hidrogeologia reuneix el col·lectiu d'expertesa en l'estudi de les aigües subterrànies. Aquests professionals estudien les característiques i el comportament de les aigües subterrànies, utilitzant metodologies i eines científiques, com la cartografia geològica, el reconeixement geofísic, els sistemes d'informació geogràfica, la hidroquímica, l'anàlisi de dades, i la modelització matemàtica, entre altres tècniques per determinar la presència, la quantitat i la qualitat de l'aigua subterrània.

Conclusió.

La gestió dels recursos subterranis disponibles en el context actual de crisi climàtica i d'escassetat d'aigua s'ha de realitzar amb criteris tècnics racionals. Tota la societat, però en especial les administracions públiques, han d'actuar amb criteri de responsabilitat davant de les actuacions de prospecció del subsol. En aquest sentit els professionals de la hidrogeologia ens dona garanties de fiabilitat, bon criteri i responsabilitat.

COLGEOCAT

Barcelona, 27 de març de 2.024